

Digitale Archivering in Vlaamse Instellingen en Diensten

Digitaal archiveren

Filip Boudrez

'Horen, zien en ontsluiten' - Heemkunde Vlaanderen
Antwerpen, 12 maart 2005

Digitale Archivering in Vlaamse Instellingen en Diensten

overzicht

1. digitaal archiveren: WAT?
2. opslagmedia
3. digitale bewaarstrategieën
4. archiveringsformaten

2

Digitale Archivering in Vlaamse Instellingen en Diensten

digitaal archiveren: WAT?

digitaal object

archiefdocument

- hard- en software nodig
- onderscheid origineel en kopie?
- opslagwijze ≠ verschijningsvorm
- verschillende verschijningsvormen
- verschillende bitrepresentaties

- context
- inhoud
- structuur
- 'look and feel'
- functionaliteit

3

digitaal archiveren: WAT?

= digitale archiefdocumenten bewaren zodanig dat ze in de toekomst *interpreteerbaar* zijn

1. intact-inleesbaar

2. visualiseerbaar

3. begrijpbaar

2005 2005

2005 2050

ARCHIEF

4

digitaal archiveren: WAT?

IS ...	IS NIET ...
<ul style="list-style-type: none"> bewaren van de mogelijkheid tot reconstructie, een <i>performance</i> mogelijk maken 	<ul style="list-style-type: none"> afprinten
<ul style="list-style-type: none"> afhankelijkheden zoveel mogelijk vermijden 	<ul style="list-style-type: none"> back-ups maken
<ul style="list-style-type: none"> <i>risk assessment</i>: inschatten en beperken van de risico's 	<ul style="list-style-type: none"> comprimeren
<ul style="list-style-type: none"> continue zorg 	<ul style="list-style-type: none"> encrypteren

5

opslagmedia

algemene aanbevelingen

types

de praktijk: de CD-r

6

opslagmedia Digitale Archivering in Vlaamse instellingen en diensten

algemene aanbevelingen

- levensduur goede dragers > levensduur beschikbare technologie (hw + sw)
- hoe groter capaciteit en densiteit, hoe meer kopieën
- off site bewaren reservekopieën
- criteria goede drager:
 - lange levensduur
 - geen snelle degradatie
 - platformafhankelijk en gestandaardiseerd bestandssysteem
 - robuust foutopsporings- en verbeteringssysteem
 - beter een stabiel, bedrijfszeker type drager (technologie) dan nieuwste type (technologie)

7

opslagmedia Digitale Archivering in Vlaamse instellingen en diensten

algemene aanbevelingen

- regelmatig kwaliteitscontrole uitvoeren
- vervangen wanneer:
 - het aantal fouten stijgt
 - de technologie in onbruik raakt
- beperk de verschillende soorten dragers met archiefdocumenten

8

opslagmedia Digitale Archivering in Vlaamse instellingen en diensten

types

- magnetische dragers
 - floppy
 - diskette
 - tape
 - harde schijf
- optische dragers
 - WORM-schijf
 - CD-r
 - DVD-r

9

 opslagmedia Digitale Archivering in Vlaamse instellingen en diensten

de praktijk: de CD-r

- welke CD-r's:
 - grote archiefinstellingen bepalen zelf CD-samenstelling
 - testen? → geavanceerde apparatuur nodig
 - bekend merk
 - moeder- en veiligheidskopie: verschillend merk → verschillende productieloten
 - capaciteit:
 - idealiter: 650 MB → worden schaars
 - alternatief: 700 MB

10

 opslagmedia Digitale Archivering in Vlaamse instellingen en diensten

de praktijk: de CD-r

DO's	DON'Ts
▪ lokaal branden, mirror maken	↔ over netwerk, on-the-fly
▪ metadata toevoegen: <ul style="list-style-type: none"> ▪ audio: CD Text ▪ data: primary volume descriptor 	↔ labels kleven of schrijven op CD
▪ disc-at-once: single session, CD-R direct afsluiten	↔ track-at-once, multi-sessie, packet-writing
▪ lage brandsnelheid: 1x, 2x, 4x	↔ hoge brandsnelheid
▪ capaciteit niet ten volle benutten	↔ overburning, DAO/96

11

 opslagmedia Digitale Archivering in Vlaamse instellingen en diensten

de praktijk: de CD-r

DO's	DON'Ts
▪ standaarden toepassen <ul style="list-style-type: none"> ▪ audio: IEC 908 ('Red book') ▪ data: <ul style="list-style-type: none"> ▪ schrijfmethode: ISO-10149 (mode 1) ▪ bestandssysteem: ISO-9660 (level 1-3) 	<ul style="list-style-type: none"> ↔ CD-ROM XA (mode2), mixed-mode, CD Extra ↔ Joliet/Romeo (Microsoft), RockRidge (Unix), HFS(Mac), UDF

12

opslagmedia
de praktijk: de CD-r

- min. 64 MB RAM geheugen
- harde schijf:
 - voldoende snel
 - min. 1 GB vrije ruimte
 - regelmatig defragmenteren
- tijdens branden: andere applicaties afsluiten
- CD-writer:
 - disk-at-once ondersteunen
 - CD-Text ondersteunen

Digitale Archivering in Vlaamse instellingen en diensten

13

opslagmedia
de praktijk: de CD-r

- temperatuur: 18-20°C
- relatieve vochtigheid: 40%
- vocht, warmte en zonlicht vermijden
- handschoenen dragen
- bij de randen vastnemen, randen beschermen
- niets op labelzijde kleven of schrijven
- krassen, stof en vlekken vermijden : niet in cirkels wrijven
- bewaren in *jewel case*
- vertikaal opstellen (niet stapelen)

Digitale Archivering in Vlaamse instellingen en diensten

14

opslagmedia
de praktijk: de CD-r

- documenteren, beschrijven van de CD-R's
- regelmatige (steekproefgewijze) foutencontrole
- verversen of vervangen: ten laatste na 10 jaar

- inhoud: migratie!

Digitale Archivering in Vlaamse instellingen en diensten

15

opslagmedia meer info

Digitale Archivering in Vlaamse Instellingen en Diensten

Digitaal Archiveren: richtlijn & advies nr. 2 *Duurzame CD's*

CD'S VOOR HET ARCHIEF

16

digitale bewaarstrategieën Digitale Archivering in Vlaamse Instellingen en Diensten

hard ~~X~~ copy? compute ~~X~~ musea?

con ~~X~~ versie? **migratie?**

emulatie?

17

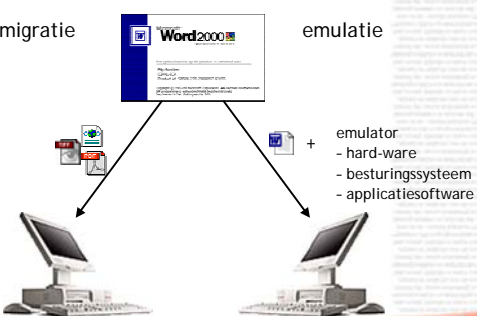
digitale bewaarstrategieën Digitale Archivering in Vlaamse Instellingen en Diensten

2005 migratie emulatie

Word2000

2050

emulator
- hard-ware
- besturingssysteem
- applicatiesoftware

18

digitale bewaarstrategieën

concept:

TIJD

X Y

© 2003

MIGRATIE TOOL

19

digitale bewaarstrategieën

praktijk:

TIJD

X Y

© 2003

MIGRATIE TOOL

20

archiveringsformaten

- criteria
- voorbeelden
- demo

21

 archiveringsformaten Digitaal Archivering in Vlaamse Instellingen en Diensten

criteria

- gestandaardiseerd
- open, publieke specificatie
- wijdverspreid en voldoende marktpenetratie
- uitwisselbaar
- robuust foutopsporing- en verbeteringsmechanisme
- systematische en geautomatiseerde validatie
- gestructureerde opslag van informatie
- mogelijkheid tot insluiten van (zelfgedefinieerde) metadatavelden
- drager en apparaat onafhankelijke opslag mogelijk
- ...

22

 archiveringsformaten Digitaal Archivering in Vlaamse Instellingen en Diensten

voorbeelden

TYPE	JA	NEE
Tekst	XML, TIFF, PDF(/A), SXW	DOC, WPD
Afbeeldingen	uncompressed TIFF	JPEG, BMP
Geluid	uncompressed WAV (PCM)	MP3, WMA
Video	AAF, MXF	MPEG, QT, AVI DigiBeta, WMV

23

 archiveringsformaten Digitaal Archivering in Vlaamse Instellingen en Diensten

voorbeelden

- TIFF:
 - ongecomprimeerd
 - kleurenmodus: RGB
 - bitdiepte:
 - kleur: 24 bits
 - zwart-wit: 8 bits
 - TIFF: single- of multipage
 - metadata: TIFF-header
- creatie: TIFF-driver nodig!

TIFF

269: DocumentName
 270: ImageDescription
 271: Make
 272: Model
 305: Software
 306: DateTime
 315: Artist
 316: HostComputer
 33432: CopyRight

24

 archiveringsformaten Digitale Archivering in Vlaamse instellingen en diensten

voorbeelden

- PDF(/A):
 - bij voorkeur: getagd of gestructureerd
 - alle lettertypes insluiten
 - geen multimedia insluiten (audio en/of video)
 - geen javascript of executables insluiten
 - geen restricties, beveiliging of encryptie toepassen
 - kleurschema's: standaard toepassen (bijv. sRGB)
 - metadata: XMP → XML en RDF
- creatie: PDF-software nodig

25

 archiveringsformaten Digitale Archivering in Vlaamse instellingen en diensten

voorbeelden

- WAV
 - header: RIFF
 - codec: PCM (geen OGG, MP3)
 - sample-rate: 44,1 KHz
 - sample-resolution: 16 bits
 - kanalen: 2
 - metadata: RIFF-header

WAV

<i>RIFF</i>
<i>PCM</i>

26

 archiveringsformaten Digitale Archivering in Vlaamse instellingen en diensten

demo

- indien mogelijk: rechtstreeks in een geschikt archiveringsformaat bewaren
- indien nodig: migreren naar een geschikt archiveringsformaat
 - MS Word → TIFF
 - MS Outlook → XML

27

 archiveringsformaten Digitale Archivering in Vlaamse Instellingen en Diensten

meer info

- **Digitaal Archiveren: richtlijn & advies nr. 4** *Standaarden voor bestandsformaten*
- **Digitaal Archiveren: richtlijn & advies nr. 9** *Digitaliseren van analoge archiefdocumenten*
- **Digitaal Archiveren: richtlijn & advies nr. 10** *Migratie naar archiveringsformaten*

28

 meer informatie? Digitale Archivering in Vlaamse Instellingen en Diensten

<http://www.antwerpen.be/david>

david@stad.antwerpen.be

29
